

Fındıkkıran Bale Süiti, Op.71a

*Minyatür Uvertür *Karakteristik Danslar: Marş — Şeker Perisi'nin Dansı — Rus Dansı — Arap Dansı — Çin Dansı — Flütlerin Dansı * Çiçeklerin Valsi

Pyotr Ilyich Tchaikovsky (1840-1893)

Fındıkkıran Balesi ilk kez 18 Aralık 1892'de Lev İvanov'un koreografisiyle Petersburg'da, bestecinin kısa operası Yolante ile birlikte sahnelenmiş ve birinci perdede, ünlü balerinlerin yerine çocukların yer alması nedeniyle fazla başarı kazanamamıştır. Tchaikovsky'nin Op.71a olarak kendi düzenlediği süit, ilk kez 19 Mart 1892'de seslendirilmiştir.

Tchaikovsky 1891 yılı başlarında Petersburg'daki Çarlı Operası (günümüzdeki Mariinski Tiyatrosu) için bir bale siparişi almış ve Ernst Theodor Amadeus Hoffman'ın "Fındıkkıran ve Fareler Kralı" adlı çocuk öyküsünden esinlenen A.Dumas'ın Fındıkkıran'ını konu alan Marius Petipa'nın librettosu üzerine iki perdelik (üç sahnelik) bu baleyi bestelemiştir. Esere konu olan ve 19. yüzyıl ortalarında geçen öyküde, Noel'i kutlamakta olan ailenin kızı Clara'ya hediye olarak bir fındık (ya da ceviz) kırma

aleti getirilir. Gece herkes yattıktan sonra, saat geceyarısını vurunca fındıkkıran canlanır, bir alay oyuncak askerin başına geçerek farelere savaş açar. Clara da bu savaşta ona yardım eder. Fareleri yendikten sonra prens haline dönüşen Fındıkkıran ile Clara masal dünyasında bir gezintiye çıkarlar.

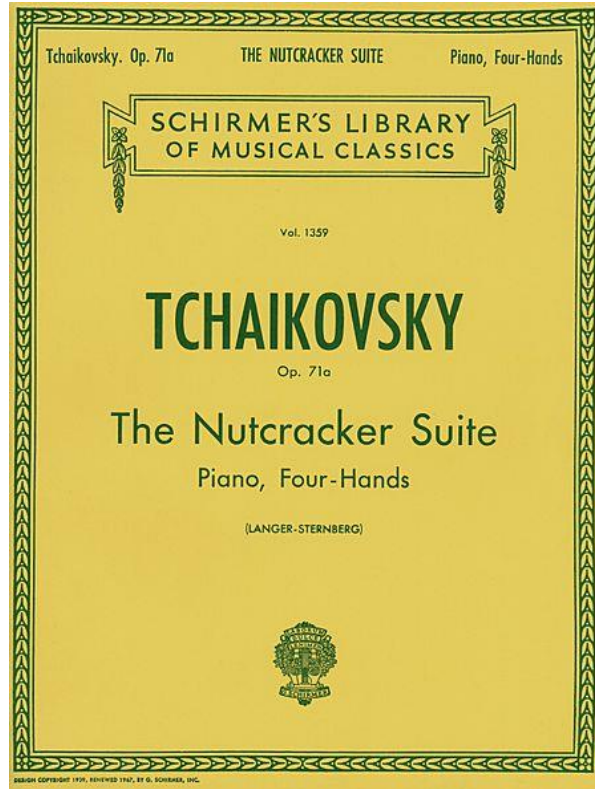
Tchaikovsky'nin bale müziğinden düzenlediği ve Op.71a olarak numaraladığı süit, üç büyük bölüme ayrılır: 1. Minyatür Uvertür: 2/4'lük ölçüdeki uvertürde viyolonsel ve baslar yer almaz. Sllegro giusto tempodaki başlangıç böylece hafif ve kayıtsız bir havada yansır. Bu nedenle konserlerde bu bölüm bazen çalınmaz.

2.Karakteristik Danslar : Çocukların ve oyuncak askerlerin Noel ağacının çevresindeki yürüyüşlerini canlandıran, 4/4'lik ölçüdeki marş ile başlar. Klarinet, trompet ve kornların kısık (piano) sesle ve büyüülü bir havada

duyurdukları bu küçük marş, zarif şekilde yaylı çalgılar tarafından geliştirilir ve her tekrarda aynı enstrümantasyon efektleri kullanılır. Şeker Perisi'nin Dansı : Yaylıların pizzicato'suyla başlayan 2/4'lük ölçüdeki bu dansa bütünüyle çelesta adlı çalgının gümüş tınlı sesi egemendir. Bu çalgının bir de öyküsü vardır. 1. Perdeyi zorlukla bitirmeye çalışan Tchaikovsky, Paris'te bulunduğu sırada arka sokakların birinde dinlediği minik bir piyanoya benzeyen, yeni icat edilmiş olan çelesta adlı çalgıya hatran kalır ve balesinde önemli bir yer verir). Sahnede bütünüyle parmak ucunda (en pointe) yapılan Şeker Perisinin Dansı da, çelestanın sihirli sesi kadar etkilidir. Rus Dansı : Trepak adlı, 2/4'lük ölçüdeki bu hızlı halk dansı, ateşli şekilde sürer. Arap Dansı : Masallar ülkesindeki gezide Kahve'ye rastlayışı yansıtan 3/8'lik ölçüdeki Arap Dansı, sahnede sevimli bir Arap kıızıyla canlandırılır. Müzik, monoton ve melankolik bir ezgi üzerine yaylı çalgılar ve onları izleyen klarinetin varyasyonlarıyla işlenmiştir. Çin Dansı : 4/4'lük ölçüdeki bu dansa, sahnede tipik sivri şapkalarıyla Çay'ı simgeleyen Çinliler dans eder. Tiz sesli flütler, zarif pizzicato eşliğinde canlı iniş çıkışlarla bu havayı yansıtır. Flütlerin Dansı : 2/4'lük ölçüdeki bu sevimli dansa yaylı çalgıların eşliğinde üç flüt, Mirliton adı verilen ve Sicilya, Fransa, İspanya gibi Akdeniz ülkelerinde kullanılan, düdüğe benzeyen, kamış ya da kağıttan yapılmış oyuncak çalgıyı canlandırır. Sahne, dans eden küçük kamış flütlerle doludur.

3. Çiçeklerin Valsi : ¾'lük vals temposunda zarif ve ince şekilde başlayan, canlı bir finalle son bulan bu bölüm, Tchaikovsky'nin en başarılı ve etkili parçalarından biridir. Sahnede ise Clara ve Fındıkıran olmak üzere bütün oyuncular yer alır.

Süre 22'

- Aktüze İ. Müziği Okumak. Cilt 4. Pan Yayıncılık. Nisan 2003.
- [http://imslp.org/wiki/The_Nutcracker_\(suite\),_Op.71a_\(Tchaikovsky,_Pyotr\)](http://imslp.org/wiki/The_Nutcracker_(suite),_Op.71a_(Tchaikovsky,_Pyotr))
- Tchaikovsky - The Nutcracker Suite, Op 71a
https://www.youtube.com/watch?v=M8J8urC_8Jw

Kazım ÇAPACI

110361

SUITE
pour grand Orchestre
tirée
de la partition du
ballet
CASSE-NOISETTE
(*DER NÜSSKNACKER*)
de
P. TSCHAIKOWSKY.

Op. 71^a

Partition d'orchestre Pr. 118. net. Parties d'orchestre Pr. 130. net

[V. I. II à M. 240, Vo. M. 250, Ve. M. 150, B. M. 120 net]

Pour Piano à 4 mains par E. Langer. Pr. M. 10.

Pour Piano à 2 mains par l'auteur. Pr. M. 6.

I. Ouverture miniature. II. Danses caractéristiques: *a)* Marche, *b)* Danse de la Fée Dragée, *c)* Trépac, danse russe, *d)* Danse arabe, *e)* Danse chinoise, *f)* Danse des miritons. III. Valse des fleurs.

Propriété de l'Éditeur

Enregistré aux Archives de Leipzig

D. RAHTER, à LEIPZIG.

Moscou, P. Jurgenson. Paris, Mackay & Noël.

Droit d'exécution réservé.

CLOSED
GENT

200 N. 6th St. New York, N.Y.

512-87

